

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. H.**, bývajúceho v Č., zastúpeného JUDr. L. Š., advokátom v Č., proti žalovanej **Š.**, so sídlom v R., zastúpenej JUDr. J. V., advokátom S. so sídlom v Č., **o vypratanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11 C 122/2010, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 27. apríla 2011 sp. zn. 10 Co 63/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca uznesením z 7. januára 2011 č.k. 11 C 122/2010-44 konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. prerušil. Rozhodnutie odôvodil tým, že na Okresnom súde Čadca prebieha medzi týmito účastníkmi konania konanie o zriadenie vecného bremena za náhradu pod sp. zn. 14 C 77/2010. Rozhodnutie v danom konaní má pritom podstatný význam pre rozhodnutie v prejednávanej veci. Okresný súd dodal, že v konaní bude pokračovať, len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcu uznesením z 27. apríla 2011 sp. zn. 10 Co 63/2011 potvrdil prvostupňové uznesenie s tým, že konanie sa prerušuje do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 14 C 77/2010. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v prebiehajúcim konaní ako aj v konaní o zriadenie vecného bremena za náhradu sa uplatňovaný nárok oboch účastníkov odvíja od zmluvy o nájme (so zriadením predkupného práva) z 11. júna 2007, ktorý záväzkový vzťah medzičasom zanikol. Vyhovenie návrhu v jednom z konaní logicky vylučuje úspešnosť

návrhu v konaní druhom. Aj samotné skutkové, či právne argumenty účastníkov, sú v podstate v oboch konaniach zhodné. Z hľadiska faktickej situácie sa javí dôležitejším rozhodnutie o nároku na zriadenie vecného bremena za náhradu. Eventuálne vyhovenie danému nároku okrem konštituovania (nového) vecného práva v rovine právnej, nevyžaduje v rovine faktickej vykonanie rozsiahlych prác a výkonov spojených s vypratáním nehnuteľností patriacich žalobcovi. S poukazom na túto úvahu, krajský súd považoval za vecne správne potvrdenie napadnutého uznesenia. Pri rozhodovaní o odvolaní odvolací súd zohľadnil aj fakt, že obe konania sú z časového hľadiska len niekoľkomesačnými konaniami a aktuálne nemožno v prerušení konania vidieť (reálnu) hrozbu porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Navyše, právu žalobcu sa ochrana v konečnom dôsledku poskytne i v konaní o zriadení vecného bremena. Odvolací súd zároveň vytkol prvostupňovému súdu jeho nedôslednosť v odôvodnení rozhodnutia (nepresná citácia zákonných ustanovení, uvedenie časti odôvodnenia z iného rozhodnutia a vyslovenie záveru bez náležitého vymedzenia konkrétnej právnej úvahy).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a prvostupňového súdu a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom videl dovolateľ v nedostatočnom odôvodnení oboch rozhodnutí, resp. v ich nepreskúmateľnosti. Ďalej uviedol, že súdy navyše vec nesprávne právne posúdili, pretože pokladali nárok na zriadenie vecného bremena za dôležitejšiu skutočnosť ako samotné vlastnícke právo. Dovolateľ je obmedzovaný vo svojom vlastníctve, hoci na to nie sú splnené podmienky v zmysle článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Rozhodnutia preto pokladá za vydané v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Má za to, že najskôr má byť vyriešená otázka vlastníctva a až potom vecné bremeno. Domnieva sa, že súdy nesprávne postupovali, keď konanie podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. prerušili.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. a/, b/ O.s.p.). V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie žalobcu smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených uznesení. Prípustnosť dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal, tieto nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Túto vadu dovolateľ videl v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia, resp. v jeho nepreskúmateľnosti.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

V danej veci sa žalobca domáha vypratania nehnuteľností v žalobe presne špecifikovaných, ktorých je vlastníkom. Vlastníctvo nehnuteľností (pozemkov) v tomto prípade sporné nie je. Zo spisu vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti boli prenajaté žalovanej, ktorá na pozemkoch v súlade s účelom nájmu a na základe stavebného povolenia postavila stavbu s.č. X. (k.ú. Č.), ktorá je zapísaná v katastri nehnuteľnosti na LV č. X. na meno žalovanej. Nájomná zmluva bola vypovedaná zo strany žalobcu (prenajímateľa). Žalovaná sa v inom konaní domáha zriadenia vecného bremena za náhradu k týmto nehnuteľnostiam. Súd konanie s odkazom na § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. prerušil, pretože dospel k záveru, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil, pričom právne závery v odôvodnení svojho rozhodnutia primerane vysvetlil.

Prerušenie konania (§ 109 O.s.p.) je procesný inštitút, ktorý sa aplikuje vtedy, ak je daný dôvod (prekážka), pre ktorý dočasne nemožno v konaní pokračovať a je reálny predpoklad, že po odpadnutí tohto dôvodu (prekážky) bude možné v konaní pokračovať. Prerúšením konanie nekončí; všeobecným účinkom každého prerušenia konania je (iba to), že sa nekonajú pojednávania, neplynú lehoty (§ 111 O.s.p.) a účastníci (dočasne) nevykonávajú procesné úkony inak spojené s konaním. Samotným prerúšením konania nedochádza teda k vylúčeniu účastníka konania z realizácie jeho procesných práv (§ 237 písm. f/ O.s.p.) – všetky procesné práva mu totiž zostávajú zachované a z hľadiska procesného mu (po odpadnutí dôvodu prerušenia konania) v plnom rozsahu zostáva možnosť ich realizácie (porovnaj napr. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. novembra 2009 sp. zn. 3 Cdo 268/2009 a z 13. augusta 2009 sp. zn. 5 Cdo 209/2009).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol dôvody, pre ktoré konanie prerušil (s vadami, ktoré mu správne vytkol odvolací súd) a odvolací súd uviedol zrozumiteľným spôsobom dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Z odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia je teda zrejmé, v čom odvolací súd videl dôvod na prerušenie konania – uplatňovaný nárok oboch účastníkov sa odvíja od zmluvy o nájme, vyhovenie návrhu v jednom z konaní vylučuje úspešnosť návrhu v konaní druhom ako aj to, že z hľadiska faktickej situácie sa javí dôležitejším rozhodnutie o nároku na zriadenie vecného bremena za náhradu. Odvolací súd ďalej podotkol, že vyhovenie danému nároku okrem konštituovania (nového) vecného práva v rovine právnej, nevyžaduje v rovine faktickej vykonanie rozsiahlych prác a výkonov spojených s vypratáním nehnuteľností patriacich žalobcovi. Pri rozhodovaní posudzoval aj hrozbu porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Záverom dodal, že právu žalobcu sa ochrana v konečnom dôsledku poskytne i v konaní o zriadenie vecného bremena.

Napadnuté uznesenie je teda odôvodnené v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p. Vada v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zistená nebola.

Pokiaľ ide o námietku, že súdy vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie, samé osebe prípustnosť dovolania nezakladá.

Keďže v danom prípade nie je dovolanie podľa § 239 O.s.p. prípustné a vada konania v zmysle § 237 O.s.p. zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný odmietol. Vzhľadom na úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý v dovolacom konaní úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo jej v dovolacom konaní žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. júla 2011

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová